

Svet
Evropske unije

Bruselj, 18. september 2015
(OR. en)

11858/15

LIMITE

VISA 273
CODEC 1166
COMIX 391

Medinstitucionalne zadeve:
2014/0094 (COD)
2014/0095 (COD)

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Datum:	24. september 2015
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Mešani odbor
Št. dok. Kom.:	8401/14 VISA 90 CODEC 971 COMIX 201 (COM(2014) 164 final) 8406/14 VISA 91 CULT 56 CODEC 974 COMIX 202 (COM(2014) 163 final)
Zadeva:	Vizumski sveženj – osnutek uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vizumskem zakoniku Unije (Vizumski zakonik) (prenovitev) – osnutek uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o popotniškem vizumu

I. Trenutno stanje

Komisija je 2. aprila 2014 predložila „vizumski sveženj“, ki vsebuje predlog za prenovitev uredbe o vizumskem zakoniku Unije¹ (v nadaljnjem besedilu: Vizumski zakonik) in predlog uredbe o popotniškem vizumu².

¹ Osnutek uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 810/2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (glej dok. 8401/14).

² Osnutek uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o popotniškem vizumu ter spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in uredb (ES) št. 562/2006 in (ES) št. 767/2008 (glej dok. 8406/14).

V osnutku uredbe o prenovitvi **Vizumskega zakonika** je upoštevan vedno večji politični poudarek, namenjen pozitivnemu učinku, ki ga ima vizumska politika na širše gospodarstvo Evropske unije, še zlasti turizem. Z njim naj bi zagotovili večjo skladnost s cilji rasti iz strategije Evropa 2020 in prispevali k ustvarjanju gospodarske rasti ter hkrati ohranili skladnost z drugimi politikami Unije, na primer za zunanje odnose, trgovino, izobraževanje, kulturo in turizem.

Da bi to dosegli, predlog vsebuje celo vrsto sprememb za lažje potovanje zakonitih popotnikov in poenostavitev pravnega okvira v interesu držav članic. Uvedene so tudi nove kategorije prosilcev za vizume, ki jim bodo ti poenostavljeni postopki koristili. Nekatere poenostavitve postopkov veljajo za vse prosilce, nekatere pa samo za določene kategorije upravičencev: „prosilce, registrirane v VIS“, „redne potnike, registrirane v VIS“ in „bližnje sorodnike“ državljanov Unije.

V osnutku uredbe o **popotniškem vizumu** je uvedena nova vrsta vizuma, t. i. „popotniški vizum“. Z njo naj bi zapolnili pravno praznino, saj bi bilo uvedeno novo dovoljenje za osebe z zakonitim interesom ali potrebo, da ostanejo na schengenskem območju več kot 90 dni, ki pa v nobeni državi članici niso dovolj dolgo, da bi tam imele prebivališče. To bi bila torej rešitev za določene kategorije ljudi, ki imajo tak zakonit interes ali potrebo, na primer umetnike, ki nastopajo v živo, športnike in njihove ekipe, ki potujejo iz ene države članice v drugo. Dovoljeno prebivanje na schengenskem območju bi trajalo do enega leta z možnostjo enoletnega podaljšanja, vendar bi bilo v vsaki državi članici v vsakem 180-dnevnem obdobju mogoče prebivati le 90 dni. Za ta predlog bo morda pomemben prihodnji vstopno-izstopni sistem, ki bo veljal za vso EU, saj bo omogočal izračun dovoljene dolžine prebivanja za vse državljane tretjih držav.

V postopkih v Evropskem parlamentu je Juan Fernando López Aguilar (LIBE, S&D) poročevalec za predlog o prenovitvi Vizumskega zakonika, Brice HORTEFEUX (LIBE, EPP) pa je bil imenovan za poročevalca za predlog, s katerim naj bi uvedli popotniški vizum. Osnutka poročil sta bila odboru LIBE predložena 14. septembra. Glasovanje o spremembah obeh predlogov bo verjetno 13. oktobra 2015.

V okviru postopkov v Svetu je Delovna skupina za vizume začela prvo obravnavo predloga junija 2014. V razpravah se je posvetila predvsem nizu poenostavitev, ki naj bi bile še posebej problematične in za katere je treba najti ustrezne rešitve. Svet si zlasti prizadeva, da bi našel pravo ravnotežje med tem, kako bi v Evropski uniji s turizmom spodbudili gospodarsko rast, ter istočasnim preprečevanjem nezakonitega priseljevanja in varnostnih tveganj. Pri tem je več odprtih vprašanj, ki so obravnavana kot občutljiva in pri katerih bi bilo za nadaljnjo razpravo zelo koristno, če bi ministri dali politične smernice.

II. Odprta vprašanja

Predsedstvo zato prosi ministre, da izrazijo mnenje o naslednjih vprašanjih:

1) Obvezna izdaja vizumov za večkratni vstop, ki bi veljali tri oziroma pet let, rednim popotnikom, registriranim v VIS (člen 21(3) in (4))

V skladu s predlogom Komisije konzulati izdajo vizum za večkratni vstop s triletno veljavnostjo rednim potnikom, registriranim v VIS, ki so zakonito uporabili dva predhodno pridobljena vizuma. Rednim potnikom, registriranim v VIS, ki so zakonito uporabili vizum za večkratni vstop s triletno veljavnostjo se izda vizum za večkratni vstop, ki velja pet let, če je bila vloga vložena najpozneje eno leto po datumu izteka veljavnosti vizuma za večkratni vstop s triletno veljavnostjo.

Velika večina delegacij se ne strinja s predlogom, da bi bila edina možnost, ki bi jo imeli konzulati, kadar so izpolnjeni vsi pogoji, izdaja vizuma za večkratni vstop (tj. izdaja vizuma za večkratni vstop ali pa se vizum sploh ne izda), pri čemer ne bi bilo nobene prožnosti glede veljavnosti vizuma za večkratni vstop, tega pa naj bi izdali celo, če prosilec zanj sploh ne bi zaprosil. Nekateri so se zavzemali za uvedbo možnosti, da bi veljavnost vizuma za večkratni vstop prilagodili posebnim potrebam in zahtevam prosilca oziroma izdali vizum s krajšo veljavnostjo.

Komisija pa po drugi strani poudarja, da bi njen pristop zagotovil usklajene postopke in preprečil trgovanje z vizumi. Prav tako meni, da bi olajšal delovno obremenitev konzulatov, saj bi bilo treba pregledati manj prošenj. Nadalje opozarja, da bi pristop izpolnil gospodarski cilj predloga za prenovitev, saj bi dobronamerni popotniki lahko v EU potovali pogosteje za preživljanje prostega časa ali v poslovne namene.

Glede na navedeno predsedstvo prosi ministre, naj izrazijo svoje stališče o teh vprašanjih:

– Ali bi bilo treba potnikom, registriranim v VIS, ki izpolnjujejo potrebne pogoje, obvezno izdajati vizume za večkratni vstop?

– Ali bi morali imeti konzulati možnost, da določijo, da imajo vizumi za večkratni vstop krajšo veljavnost kot 3 oziroma 5 let, kot je predlagala Komisija?

2) Črtanje sedanjega člena 15 Vizumskega zakonika, v katerem je predvideno potovalno zdravstveno zavarovanje

Komisija v predlogu predlaga črtanje zahteve, po kateri morajo prosilci za vizum dokazati, da imajo ustrezno in veljavno potovalno zdravstveno zavarovanje, saj meni, da nikoli ni bilo ugotovljeno, kakšno dejansko dodano vrednost ima ukrep potovalnega zdravstvenega zavarovanja.

Velika večina delegacij ostro nasprotuje tej spremembi in zahteva, da se določba ponovno vstavi. Delegacije zahtevajo, da bi bilo treba zaradi poročil o velikih neporavnanih dolgovih bolnišnicam zaradi zdravstvene oskrbe „tujcev“ sedanji sistem izboljšati in ne odpraviti.

Glede na navedeno predsedstvo predlaga ponovno uvedbo člena o potovalnem zdravstvenem zavarovanju in poziva ministre, naj predlagajo, kako bi lahko izboljšali sistem, da bi preprečili zlorabe.

Ali se lahko ministri strinjajo s tem predlogom?

3) Obseg opredelitve izraza „bližnji sorodniki“ državljanov Unije (člen 2(7))

Komisija je predlagala določbe, s katerim bi olajšali družinske obiske bližnjih sorodnikov državljanov Unije s prebivališčem na ozemlju države članice, katere državljani so, ter bližnjih sorodnikov državljanov Unije s prebivališčem v tretji državi, ki želijo skupaj z bližnjimi sorodniki obiskati državo članico, katere državljan je državljan Unije. Treba je opozoriti, da je ta možnost že določena v nekaterih nedavno sklenjenih sporazumih o poenostavitvi vizumskih postopkov. Bližnji sorodniki državljanov Unije so ena od novih kategorij prosilcev, ki bi bili upravičeni do precejšnjih postopkovnih poenostavitev. Izraz „bližnji sorodniki“ zajema zakonca, otroke, starše, osebe, ki uresničujejo starševske pravice, stare starše in vnuke.

Veliko delegacij je izrazilo pomisleke ali nestrinjanje zaradi uvajanja te nove kategorije prosilcev, predvsem zato, ker je v opredelitev zajetih preveč ljudi ter presega določbe Direktive 2004/38/ES¹. V tej direktivi so pogoji, ki po eni strani urejajo uresničevanje pravice državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, po drugi strani pa pravico državljanov Unije in njihovih družinskih članov do stalnega prebivanja na ozemlju držav članic. V Direktivi so družinski člani opredeljeni kot: (i) zakonec, (ii) partner, s katerim je državljan Unije sklenil registrirano partnerstvo, (iii) potomci v ravni črti, ki so mlajši od 21 let ali so vzdrževane osebe, in tisti zakonca ali partnerja ter nazadnje (iv) vzdrževani predniki v ravni črti in vzdrževani predniki v ravni črti zakonca ali partnerja. Poenostavitve postopka za družinske člane, določene v tem predlogu, so enake kot poenostavitve iz Direktive 2004/38/ES, poenostavitve, predvidene za „bližnje sorodnike“ pa so v predlogu Komisije širše.

Glede na navedeno predsedstvo prosi ministre, naj izrazijo svoje stališče o teh vprašanjih:

Ali bi morale biti v predlogu zajete in določene poenostavitve postopkov za „bližnje sorodnike“ državljanov Unije oziroma ali bi morale biti področje uporabe predloga omejeno na „družinske člane“, kot so že opredeljeni v Direktivi 2004/38/ES?

4) Izdajanje vizumov na zunanjih mejah v okviru začasne sheme (člen 33)

Trenutno so države članice pooblašene, da izdajajo vizume na zunanjih mejah samo za vsak primer posebej glede na osebne razmere državljanov tretjih držav.

Veliko delegatov meni, da možnost, da država članica začasno izda vizum na zunanji meji, ki je veljaven na ozemlju države članice izdajateljice in na podlagi katerega je imetnik upravičen do največ petnajstdnevnega prebivanja, ne bo samo negativno vplivala na obstoječo infrastrukturo nekaterih držav članic, temveč bodo zaradi nje večja tudi varnostna tveganja, na zadevni zunanji meji pa bodo ustvarjene prepustne točke vstopa na schengensko območje.

¹ Direktiva 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic.

Glede na navedeno predsedstvo predlaga črtanje tega člena.

Ali se lahko ministri strinjajo s tem predlogom?

5) Področje uporabe predloga o popotniškem vizumu

Delovna skupina za vizume je prvo obravnavo predloga začela januarja 2015. Iz predloga izhaja, da lahko načeloma vsak državljan tretje države zaprosi za popotniški vizum, če lahko ustrezno dokaže, da namerava na ozemlju dveh ali več držav članic ostati več kot 90 dni, pri čemer ne bo na ozemlju nobene od teh držav ostal dlje kot 90 dni.

Precejšnje število delegacij je izrazilo močne pomisleke zaradi razpona upravičencev do popotniškega vizuma in težav pri nadzorovanju gibanja popotnikov, saj na schengenskem ozemlju ni mejnih kontrol. Zato je bilo predlagano, da bi krog oseb iz predloga omejili na točno določene kategorije prosilcev, ki imajo zakonit interes ali potrebo, da več kot 90 dni potujejo po schengenskem območju.

Predsedstvo zato prosi ministre, naj izrazijo svoje stališče o tem vprašanju:

Za katere kategorije prosilcev naj bi bil uveden predlagani popotniški vizum, če bi omejili področje uporabe predloga o popotniškem vizumu?

III. Zaključek

Odbor stalnih predstavnikov/Svet naj pred nadaljnjimi postopki pripravljalnih teles Sveta preuči navedena vprašanja.
